

INSTYTUT ANGLISTYKI
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2 do Programu Kształcenia Nauczycieli

**Założenia programowe i organizacyjne praktyk pedagogicznych
studentów II i III roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I-go stopnia**
kierunek: filologia angielska

oraz

studentów I i II roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II-go stopnia
kierunek: filologia angielska

Autor Założeń Programowych
oraz Opiekun Praktyk: dr Agnieszka Otwinowska-Kasztelanic

Autor Ankiet Hospitacyjnych: dr Zbigniew P. Możejko

CZĘŚĆ PIERWSZA

- I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE
- II. CELE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

CZĘŚĆ DRUGA

- III. TREŚCI PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH
- IV. OPIS OSIĄGNIĘĆ ZAŁOŻONYCH W RAMACH PRAKTYK
- V. PROCEDURY OSIĄGNIĘCIA CELÓW
- VI. PODSUMOWANIE

PROGRAM PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Instytutu Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego

Niniejszy dokument zawiera opis założeń organizacyjno-programowych, cele i treści praktyk pedagogicznych, opis założonych osiągnięć oraz procedury ich osiągnięcia. Załącznikiem do niniejszego programu są Ankiety Hospitacyjne.

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Podstawy prawne praktyk pedagogicznych

1. Podstawę prawną zasad organizacji praktyk stanowi:

- a) Rozporządzenie MEN z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli
- b) Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym
- c) Rozporządzenie MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciel
- d) Program Studiów w IA UW;

a podstawę ich realizacji – wiedza teoretyczna zdobywana przez studentów w ramach bloków przedmiotów kształcenia filologicznego i kursów kształcenia nauczycielskiego.

2. Odbiorcy programu praktyk pedagogicznych

1. Program praktyk pedagogicznych przeznaczony jest do realizacji dla studentów trzyletnich studiów I-go stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) oraz dla studentów dwuletnich studiów II-go stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) Instytutu Anglistyki UW.
2. Program określa przebieg praktyk pedagogicznych realizowanych w semestrach IV-VI przez studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I-go stopnia pragnących uzyskać uprawnienia nauczycielskie oraz w semestrach I-IV przez studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II-go stopnia pragnących uzyskać uprawnienia nauczycielskie
3. Charakterystykę odbiorców programu zawiera Program Studiów IA UW.

3. Koncepcja praktyk pedagogicznych

1. Praktyki są integralną częścią procesu kształcenia nauczycieli i są obowiązkowe dla studentów ubiegających się o uzyskanie uprawnień nauczycielskich.
2. W Instytucie Anglistyki UW studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I-go stopnia pragnący uzyskać uprawnienia nauczycielskie są zobowiązani do odbycia minimum 150 godzin praktyk.
3. Praktyki są realizowane we wszystkich typach placówek, do pracy w których absolwenci Instytutu Anglistyki UW uzyskują kwalifikacje tzn. w przedszkolach i

- szkołach podstawowych. Miejscem praktyki nie może być prywatna szkoła językowa.
4. Praktyki pedagogiczne obowiązujące studentów Instytutu Anglistyki UW studiów I-go stopnia ubiegających się o uzyskanie uprawnień nauczycielskich dzielą się na:
    - a) praktyki *pedagogiczno- obserwacyjne*
      - 30 godzin lekcyjnych hospitacji o charakterze pedagogicznym (obserwacje o charakterze pedagogicznym, psychologicznym i filologicznym).
    - b) praktyki *metodyczno-obserwacyjne*
      - 90 godzin lekcyjnych hospitacji (obserwacje o charakterze filologicznym).
      - 30 godzin lekcyjnych przeprowadzonych zajęć.
  5. W Instytucie Anglistyki UW studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II-go stopnia pragnący uzyskać uprawnienia nauczycielskie są zobowiązani do odbycia minimum 60 godzin praktyk.
  6. Praktyki są realizowane we wszystkich typach placówek, do pracy w których absolwenci Instytutu Anglistyki UW uzyskują kwalifikacje tzn. gimnazjalnych i różnego typu szkołach ponad gimnazjalnych. Miejscem praktyki nie może być prywatna szkoła językowa.
  7. Praktyki pedagogiczne obowiązujące studentów Instytutu Anglistyki UW studiów II-go stopnia ubiegających się o uzyskanie uprawnień nauczycielskich dzielą się na:
    - a) praktyki *pedagogiczno- obserwacyjne*
      - 15 godzin lekcyjnych hospitacji o charakterze pedagogicznym (obserwacje o charakterze pedagogicznym, psychologicznym i filologicznym).
    - b) praktyki *metodyczno-obserwacyjne*
      - 15 godzin lekcyjnych hospitacji (obserwacje o charakterze filologicznym).
      - 30 godzin lekcyjnych przeprowadzonych zajęć.
  8. Praktyki pedagogiczne odbywają się na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy szkołą przyjmującą studenta na praktyki a Instytutem Anglistyki UW oraz na podstawie skierowania wystawionego studentom przez Opiekuna Praktyk i potwierdzenia przyjęcia na praktyki.
  9. Wyboru szkoły dokonuje student indywidualnie.
  10. Nadzór formalny nad przebiegiem i organizacją praktyk sprawuje Opiekun Praktyk.
  11. Bezpośrednim przełożonym studenta praktykanta w trakcie odbywania praktyk jest Nauczyciel-Opiekun z ramienia szkoły, w której student odbywa praktyki, wyznaczony przez dyrektora szkoły.
  12. Nauczycielem-Opiekunem z ramienia szkoły może zostać nauczyciel, który posiada studia magisterskie kierunkowe, pracuje na pełnym etacie i jest nauczycielem dyplomowanych lub mianowanym.

II. CELE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

1. Celem praktyki na kierunkach filologicznych jest doskonalenie umiejętności zawodowych, wdrożenie do praktycznego stosowania różnych form pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz kształtowanie właściwej motywacji do pracy pedagogicznej. W trakcie praktyki student powinien uzyskać podstawowe wiadomości praktyczne na temat metodyki nauczania języków, poznać różne klasy i zespoły uczniowskie, jak również zdobyć pożądane doświadczenie pedagogiczne w zakresie zarówno organizacji pracy szkoły jak i planowania, realizacji i oceniania wyników procesu kształcenia.
2. Praktyki pedagogiczne:
  - a) dają studentom możliwość zapoznania się ze strukturą organizacyjną i pracą dydaktyczną różnych typów szkół;
  - b) weryfikują wiedzę teoretyczną z działaniem praktycznym przebiegającym w różnych warunkach i ulegającym stałym modyfikacjom;
  - c) umożliwiają kształtowanie zainteresowań i postaw zawodowych studentów;
  - d) kształtują kompetencje i postawy twórcze studentów.
3. Głównym celem praktyk jest praktyczne przygotowanie studentów do podjęcia pracy w różnych typach szkół poprzez zdobycie wiadomości i umiejętności zawodowych, kształcenie odpowiedzialności zawodowej za własny rozwój oraz przestrzeganie zasad etyki zawodowej.
4. Dla osiągnięcia głównego celu praktyk konieczne jest:
  - a) zapoznanie się z dokumentacją szkolną;
  - b) nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć;
  - c) nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i ich dokumentowania;
  - d) nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela i uczniów podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekuna praktyk i studenta;
  - e) nabycie umiejętności autorefleksji i analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów;
  - f) nabycie umiejętności współpracy z innymi nauczycielami, w szczególności z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, jak również uwzględniania w toku nauczania języka obcego treści programowych innych przedmiotów (nauczanie zintegrowane, ścieżki edukacyjne);
  - g) nabycie umiejętności wypowiedzania się na tematy zawodowe w języku polskim i obcym;
  - h) nabycie umiejętności korzystania z literatury fachowej w języku polskim i obcym;
  - i) nabycie umiejętności posługiwania się terminologią obowiązującą w polskim systemie szkolnym.
  - j) samodzielne opracowanie konspektów lekcji w oparciu o informacje i wskazówki przekazane przez Nauczyciela-Opiekuna;

- k) przeprowadzenie – pod opieką nauczyciela – lekcji próbnych w oparciu o przygotowane uprzednio konspekty;
- l) analiza i ocenę przeprowadzonych przez siebie lekcji próbnych w wyniku dyskusji z Nauczycielem-Opiekunem.

III. TREŚCI PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

1. Opis oraz kryteria doboru treści i umiejętności realizowanych w trakcie praktyk pedagogicznych odpowiada treściom i umiejętnościom zawartym w przedmiotowych programach nauczania metodyki oraz pedagogiki i psychologii.
2. W ciągu II-go i III-go roku nauki studenci studiów I-go stopnia pragnący uzyskać uprawnienia nauczycielskie otrzymują przygotowanie metodyczne, oraz przygotowanie teoretyczne w zakresie psychologii i pedagogiki zgodne z Programem Studiów w IA UW. W tym czasie zapoznają się między innymi z ogólnymi zasadami nauczania języków obcych, tradycyjnymi i niekonwencjonalnymi metodami nauczania, zasadami nauczania języków obcych w grupach wczesnoszkolnych, teoriami uczenia się i nauczania, itp.
3. W ciągu I-go i II-go roku nauki studenci studiów II-go stopnia pragnący uzyskać uprawnienia nauczycielskie otrzymują przygotowanie metodyczne, oraz przygotowanie teoretyczne w zakresie psychologii i pedagogiki zgodne z Programem Studiów w IA UW. W tym czasie zapoznają się między innymi z ogólnymi zasadami nauczania języków obcych młodzieży i dorosłych oraz zasadami nauczania języków obcych na dalszych etapach edukacyjnych, teoriami uczenia się i nauczania, itp.

IV. OPIS ZAŁOŻONYCH OSIĄGNIĘĆ

1. Zakłada się, że w wyniku realizacji Programu Praktyk pedagogicznych **student zna:**
  - a) miejsce przyszłej pracy zawodowej;
  - b) strukturę organizacyjną przyszłej pracy zawodowej;
  - c) podstawową dokumentację przyszłego zawodu i sposób jej prowadzenia;
  - d) własne kompetencje do zawodu;
  - e) swoje mocne i słabe strony.

2. Zakłada się, że w wyniku realizacji programu praktyk pedagogicznych **student potrafi:**
  - a) planować swoje działania;
  - b) prawidłowo diagnozować sytuacje zawodowe;
  - c) trafnie określać cele podejmowanych działań;
  - d) stosować odpowiednie metody i formy pracy;
  - e) analizować własne działania i w razie potrzeby dokonywać korekt;
  - f) działać kreatywnie;
  - g) motywować innych do pożądaných działań;
  - h) współdziałać z innymi i tworzyć dobrą atmosferę pracy;
  - i) radzić sobie ze stresem;
  - j) stosować normy i zasady etyki zawodowej.

V. PROCEDURY OSIĄGNIĘCIA CELÓW

1. Organizacja praktyki

1. Przed rozpoczęciem praktyki student jest zobowiązany:
  - a) Zaopatrzyć się w "Dziennik Praktyk", uzyskać w Sekretariacie ds. Spraw Studenckich pieczęć IA UW;
  - b) Zaopatrzyć się w kopię „Założeń programowych i organizacyjnych praktyk”, w tym, w odpowiednią liczbę kopii ankiet hospitacyjnych dostępnych na stronie <http://www.angli.uw.edu.pl/index.php/pl/studia/ksztacenie-nauczycieli/238-praktyki-pedagogiczne.html> (obserwacje filologiczne oraz obserwacje pedagogiczne). Prawidłowo i wyczerpująco wypełnione arkusze stanowią zasadniczą część dokumentacji, koniecznej do uzyskania zaliczenia praktyki.
  - c) Dokonać wyboru miejsca praktyki i zaopatrzyć się w Skierowanie na praktykę i uzyskać podpis Opiekuna Praktyk (dr A. Otwinowska-Kasztelanic); uzyskać w Sekretariacie ds. Spraw Studenckich pieczęć IA UW;
  - d) Zostać odnotowanym w bazie przez Opiekuna Praktyk;
  - e) Odebrać od Opiekuna Praktyk dokumenty dla Nauczyciela Opiekuna w danej szkole (umowa, rachunek, dwa druki ZUS).

2. Narzędzia, którymi student winien posługiwać się, analizując hospitowane zajęcia w trakcie praktyki to znajdujące się w Załączniku

- a) Ankiety hospitacyjne – "obserwacje o charakterze psychologicznym i pedagogicznym"
- b) Ankiety hospitacyjne – "obserwacje o charakterze filologicznym"

Prawidłowo i wyczerpująco wypełnione arkusze stanowią zasadniczą część dokumentacji, koniecznej do uzyskania zaliczenia praktyki.

2. Sposób zaliczenia praktyki

1. Podstawą zaliczenia praktyki jest:

- a) Odbycie wymaganego minimum godzin hospitacji na II i na III roku, potwierdzone przez Nauczyciela Opiekuna w szkole (stosowny zapis w "Dzienniku Praktyk", czytelny podpis Nauczyciela-Opiekuna oraz pieczęć szkoły i podpis);
- b) Oddanie Opiekunowi Praktyk Sprawozdania po II roku i dokumentów wypełnionych przez Nauczyciela Opiekuna (umowa, rachunek, dwa druki ZUS).
- c) Oddanie Opiekunowi Praktyk wypełnionego Dziennika Praktyk (karty tygodniowe, sprawozdanie po III roku, uwagi opiekuna).
- d) Oddanie Opiekunowi Praktyk wypełnionych arkuszy hospitacyjnych do oceny.
- e) W wyznaczonym terminie odbycie z Opiekunem Praktyk rozmowy podsumowującej cały tok praktyki i sprawdzającej nabyte informacje i doświadczenia zawodowe.
- f) Uzyskanie od Opiekuna Praktyk wpisu w "Dzienniku Praktyk", zaliczającego praktykę.

2. Opiekun Praktyk decyduje o wszystkich sprawach związanych z organizacją, przebiegiem i zaliczeniem praktyki.

VI. PODSUMOWANIE

- 1. Program może być modyfikowany w zależności od potrzeb i predyspozycji studentów.
- 2. Niniejszy program praktyk pedagogicznych w Instytucie Anglistyki UW **obowiązuje studentów rozpoczynających naukę w IA UW 1 października 2012r.**